

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 102829 18 GŽ
Brčko, 07.05.2019. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Klaić Ilje, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Nedić Srđana, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja G.M. iz B., koga zastupa punomoćnik Oparnica Dragan, advokat iz Brčkog, protiv tuženog Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, koga zastupa zastupnik po zakonu Pravobraniteljstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, v.sp. 3.365,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 102829 17 P od 05.07.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 07.05.2019. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

I. Žalba tužnog Brčko distrikt Bosne i Hercegovine kojom pobija presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 102829 17 P od 05.07.2018. godine u dijelu stava I izreke kojim je obvezan tužitelju G.M. iz B. naknaditi nematerijalnu štetu za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja opće životne aktivnosti se UVAŽAVA i presuda se u tom dijelu i u dijelu kojim je odlučeno o troškovima parničnog postupka sadržanog u dijelu stava I izreke UKIDA i predmet u ukinutom dijelu vraća istom na ponovno suđenje.

II. Žalba tuženog Brčko distrikt Bosne i Hercegovine kojom pobija presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 102829 17 P od 05.07.2018. godine u ostalom dijelu (u dijelu stava I izreke kojom je obvezan tužitelju G.M. iz B. naknaditi nematerijalnu štetu za pretrpljene fizičke bolove i strah) se ODBIJA kao neosnovana i presuda se u tom dijelu POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 102829 17 P od 05.07.2018. godine (u daljem tekstu prvostepena presuda) odlučeno je kako slijedi:

„Obavezuje se tuženi da tužiocu na ime naknade štete isplati ukupan iznos od 3.365,00 KM i to: na ime pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 490,00 KM, na ime pretrpljenog straha iznos od 375,00 KM, na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjnja životne aktivnosti u procentu od 5% iznos od 2.500,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 05.07.2018. godine kao dana presuđenja do konačne isplate, kao i da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.150,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.“

Protiv prvostepene presude, tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tuženi) blagovremeno je izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom ovom sudu da žalbu uvaži i prvostepenu presudu ili ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, ili preinači i odbije tužbeni zahtjev i dosudi mu troškove parničnog postupka.

Tužitelj G.M. iz B. (u daljem tekstu tužitelj) nije odgovorio na žalbu.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 8/09, 52/10 i 27/14, u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je zahtjev (tužbeni zahtjev) tužitelja da mu tuženi naknadi nematerijalnu štetu uzrokovanu povredom na radu, uslijed koje povrede je trpio fizičke bolove i strah i zbog koje mu je umanjena opća životna aktivnost 5 %, uz zahtjev za dosudu zakonske zatezne kamate i troškova parničnog postupka.

Za osnov tužbenog zahtjeva, tužitelj je naveo da je zaposlenik Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i da ga je u tom svojstvu poslodavac (Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) uputio u S. na stručno usavršavanje, gdje je prilikom vježbe simulacije povrijeđen.

Tuženi nije osporio da je tužitelj zaposlenik Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i da je zadobio povredu na stručnom usavršavanju (vježbi simulacije), ali je protivljenje tužbenom zahtjevu iskazao prigovorom pasivne legitimacije navodom da mu poslodavac nije uzrokovao štetu, već pripadnik MUP-a Kantona Sarajevo koji je odgovoran za štetu i pasivno legitimiran. Osim toga, u toku postupka je ukazao na činjenicu i da je tužitelju po osnovu kolektivnog osiguranja po polici osiguranja već isplaćen iznos od 4.500,00 KM za utvrđenu invalidnost.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima je tužitelj utemeljio tužbeni zahtjev i činjeničnih tvrdnji i argumenata sa kojima se tuženi suprostavio tužbenom zahtjevu i pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode):

da je tužitelj, kao zaposlenik Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zadobio povredu na stručnom usavršavanju 28.03.2014. godine i da je prijavu o nesreći na poslu podnio odgovorni rukovoditelj,

da je prema nalazu vještaka kirurga, tužitelj tom prilikom zadobio povredu nagnječenja glave i neuropatiju lijevog vidnog živca, koje se kvalificiraju kao laka tjelesna povreda,

da je prema nalazu istog vještaka, uslijed zadobijene povrede tužitelj trpio bolove jakog intenziteta 3 (tri) sata, srednjeg intenziteta 3 (tri) dana i slabog intenziteta 30 (trideset) dana,

da je uslijed zadobijene povrede, prema nalazu istog vještaka, kod tužitelja smanjena oštrina vida na lijevom oku i smanjeno vidno polje centralnog ostrvca i da je zbog toga njegova životna aktivnost umanjena trajno 5 %,

da je prema nalazu i mišljenju vještaka neuropsihijatra, uslijed zadobijene povrede tužitelj trpio strah jakog intenziteta 10 (deset) sati, srednjeg intenziteta 3 (tri) dana i slabog intenziteta mjesec i pol (1,5),

obzirom da je „šteta za tužioca nastala prilikom obavljanja aktivnosti vezanih za njegov posao odnosno prilikom učestvovanja u stručnom usavršavanju gdje je upućen od strane poslodavca ... odnosno kao zaposlenik tuženog“ i da „tuženi kao poslodavac“ prema odredbi člana 71. Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 19/06 – prečišćeni tekst) „odgovara za štetu koju zaposlenik pretrpi na radu ili u vezi sa radom“, prvostepeni sud je zaključio da nije osnovan tuženikov prigovor pasivne legitimacije,

pa, obzirom na kvalifikaciju zadobijene povrede, intenzitet i trajanje fizičkih bolova i straha, prvostepeni sud je uvažavajući Orijentacione kriterije ovog suda, tužitelju dosudio iznos od 490,00 KM za pretrpljene fizičke bolove, a za pretrpljeni strah iznos od 375,00 KM, nalazeći te iznose pravičnom novčanom naknadom,

a, obzirom da je tužitelju iznos od 4.500,00 KM „isplaćen na ime utvrđenog stepena utvrđene invalidnosti, što je pored smrti osiguranika osigurani slučaj po polisi osiguranja“, prvostepeni sud je zaključio da „nema osnova da se isplaćeni iznos od 4.500,00 KM po osnovu stepena invalidnosti, uračunava u iznos naknade nematerijalne štete utvrđene u ovom postupku“,

dok je o troškovima parničnog postupka, prvostepeni sud odlučio primjenom odredbe člana 119. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci svoje presude.

U žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude, kroz istaknute žalbene razloge, tuženi u bitnom tvrdi da je prvostepeni sud pravilno cijenio izvedene dokaze i pravilno primijenio odredbu člana 71. Zakona o radu da bi u tom slučaju zaključio da on (tuženik) nije pasivno legitimiran, odnosno da na njemu ne leži obveza tužitelju naknaditi štetu, već na pripadniku MUP-a Kantona Sarajevo koji je nanio povredu tužitelju, a u pogledu visine dosuđene štete za pretrpljene fizičke bolove i strah samo kaže da prvostepeni sud „dosuđuje previsoke iznose“ i tek u žalbi (prvi put) iznosi prigovor nalazu vještaku neuropsihijatra dok u prvostepenom postupku nalazu nije prigovarao.

Takve, međutim, tvrdnje tuženog da nije pasivno legitimiran tužitelju naknaditi štetu „koju mu je prouzrokovao (nanio) drugo fizičko lice u toku vježbe simulacije“, ovaj sud nije našao osnovanim. Naime, odredbom člana 71. Zakona o radu propisana je odgovornost poslodavca, prema kojoj, ako zaposlenik pretrpi štetu na radu ili u vezi sa radom, poslodavac je dužan zaposleniku naknaditi štetu. A, pod povredom na radu podrazumijeva se povreda koja je uzročno vezana za obavljanje poslova i zadataka povrijeđenog radnika i za odgovornost poslodavca bitni su oni uzroci koji su u funkcionalnoj vezi sa radom, u koje se ubraja i stručno usavršavanje za poslove radnog mjesta izvan mjesta sjedišta na koje ga je uputio poslodavac.

Dakle, kada je, prema Prijavi o nesreći na poslu, koju je sačinio odgovorni rukovoditelj Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tužitelj, kao zaposlenik Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na radnom mjestu „vođa grupe za podršku-interventni policajac“, povrijeđen na službenom putu na koji ga je uputio poslodavac radi stručnog usavršavanja, odnosno na praktičnu obuku u S., onda šteta koju je pretrpio je šteta u vezi sa radom za koju poslodavac (tuženik) odgovara prema odredbi člana 71. Zakona o radu.

Isto tako, ovaj sud drži da nije osnovan ni tuženikov žalbeni navod da je prvostepeni sud tužitelju dosudio previsoke iznose za pretrpljene fizičke bolove i strah obzirom da vještačenjima utvrđenu težinu povrede i intenzitet i dužinu trajanja fizičkih bolova i straha, tuženi u prvostepenom postupku nije osporio, niti je to argumentirano učinio u žalbi, a pogotovo nije pobio nalaze vještaka i prednja utvrđenja.

A, utvrđena kvalifikacija povrede, jačina i dužina trajanja fizičkih bolova i straha, po ocjeni ovog suda opravdavaju novčanu naknadu i uz uvažavanje kriterija sudske prakse i Orijentacionih kriterija, tužitelju je priznata i dosuđena pravična novčana naknada upravo onako kako je propisano odredbom člana 200. preuzetog Zakona o obligacionim odnosima.

Pa obzirom da ni jednim žalbenim navodom nije kvalificirano osporena prvostepena presuda u tom dijelu što bi dalo osnova žalbenom vijeću da preinači ili ukine prvostepenu presudu u tom dijelu, radi čega je valjalo žalbu tuženog izjavljenu protiv tog dijela prvostepene presude odbiti kao neosnovanu i prvostepenu presudu u dijelu kojim je tužitelju dosuđena naknada za pretrpljene fizičke bolove i strah potvrditi na osnovu odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku.

Međutim, tuženi osnovano pobija prvostepenu presudu u dijelu kojim je tužitelju dosuđena naknada za umanjene opće životne aktivnosti, kada tvrdi da je prvostepeni sud tužitelju priznao i pravo na naknadu tog vida štete, bez da je uzeo u obzir da je „tužitelj već ostvario“ naknadu za taj vid nematerijalne štete „kroz isplatu invalidnine“.

Jer, za štetu za koju je odgovoran osiguranik koji se osigurao od odgovornosti, umjesto njega odgovara osiguravajuće društvo. To se posebno odnosi na ugovor o kolektivnom osiguranju radnika (zaposlenika) od nesretnog slučaja na radu ili u vezi sa radom koji sa osiguravateljem sklapa poslodavac kod kojeg su zaposleni, uz uvjet da premiju osiguranja plaća poslodavac iz vlastitih sredstava, kao što je ovdje slučaj, odnosno kako je razvidno iz police osiguranja broj 027365 (pisana isprava o ugovoru o osiguranju koju osiguravatelj izdaje osiguraniku, kako propisuje odredba člana 902. Zakona o obligacionim odnosima). Pomenutom policom osiguranja obuhvaćeni su: smrt uslijed nezgode, trajni invaliditet, dnevna naknada (prolazna nesposobnost za rad), smrt uslijed bolesti i troškovi liječenja. Kako se osigurani slučaj odnosi na trajni invaliditet (tjelesno oštećenje), tim ovo osiguranje po navedenoj polici obuhvaća i duševne bolove zbog umanjenja opće životne aktivnosti, kao poseban zakonom propisan vid nematerijalne štete.

Stoga, osigurana suma koja je isplaćena tužitelju u povodu nesretnog osiguranog slučaja koji je uzrokovao tjelesnu povredu, odnosno tjelesno oštećenje (invalidnost) se računa u naknadu nematerijalne štete za duševne bolove zbog umanjenja opće životne aktivnosti. Međutim, nije utvrđeno da li iznos od 4.500,00 KM koji je tužitelju isplatio osiguravatelj obuhvaća samo osiguranu sumu za utvrđeni stepen invalidnosti (nematerijalnu štetu) ili i troškove liječenja (materijalnu štetu).

Kod takvog stanja stvari da nije utvrđeno šta obuhvaća iznos koji je osiguravatelj isplatio tužitelju i kod toga da i tuženi upravo pobija prvostepenu presudu citiranim žalbenim navodom da je „tužitelj već ostvario naknadu štete za umanjene životne aktivnosti kroz isplatu invalidnine“, ne može se ispitati pravilnost i zakonitost prvostepene presude u tom dijelu.

Budući da se propuštanje prvostepenog suda da utvrdi šta obuhvaća iznos isplaćen tužitelju po osnovu gore spomenute police osiguranja, zbog svoje prirode i prava stranaka na djelotvoran pravni lijek, u konačnom tiče i

prava i omogućavanja strankama raspravljati pred sudom o činjenicama koje su od značaja za pravilnu primjenu materijalnog prava i donošenje zakonite odluke o tom dijelu tužbenog zahtjeva, ukazane propuste nije mogao otkloniti ovaj sud. Ovako nezakonito postupanje prvostepenog suda ima karakter relevantne povrede odredbe člana 318. Zakona o parničnom postupku. Radi toga je valjalo žalbu tuženog, izjavljenu protiv dijela prvostepene presude sadržane u stavu I izreke kojim je obvezan tužitelju naknaditi nematerijalnu štetu za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja opće životne aktivnosti uvažiti i primjenom odredbe člana 336. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine prvostepenu presudu u tom dijelu ukinuti i predmet u ukinutom dijelu vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Prvostepeni sud će, u ponovnom postupku imajući u vidu primjedbe i napomene iznesene u ovoj presudi, pravilnom ocjenom izvedenih dokaza, kao i po potrebi izvođenjem novih dokaza otkloniti ukazane propuste u presuđenju o tužbenom zahtjevu za dosudu naknade za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja opće životne aktivnosti i potpuno i pravilno utvrditi sve činjenice od odlučnog značaja za pravilnu primjenu materijalnog prava (utvrditi šta obuhvaća iznos od 4.500,00 KM isplaćen tužitelju za invalidninu) imajući na umu da tužitelj ima pravo na naknadu štete samo u slučaju da je visina nematerijalne štete utvrđena, odnosno isplaćena u iznosu većem od ugovorene svote po polici kolektivnog osiguranja, te sukladno odredbi člana 130. stav 3. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odlučiti i o svim troškovima parničnog postupka.

Na osnovu svega izloženog odlučeno je kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić